

L'experimentació poètica. Cap a una poesia del fer

Josep Sou

1.- Concepte:

Es pretén oferir una imatge de conjunt sobre l'abast de l'experimentació poètica. Experimentació que afecta principalment a l'àmbit de la visualitat, la gestualitat, l'objectualitat, etc., amb una sintaxi que s'inclina, preferentment cap a la imatge.

Preferentment, es tindrà en compte la relativització del concepte experimental, atesos els valors essencials que nodreixen l'essència del fet poètic.

Al discurs teòric s'haurà d'adequar, necessàriament, el vessant pràctic, que permeti a l'alumnat desenvolupar els coneixements adquirits.

2.- Objectius del curs-taller

- Introduir a la Poesia Experimental.
- Observar l'abast del concepte d'experimentació en l'àmbit de la poesia.
- Reconèixer els diferents suports i estratègies creatives en l'experimentació poètica.
- Dur a terme un treball creatiu, i actiu, que permeti l'elaboració de propostes poètiques en els diferents suports en què es manifesta la poètica experimental.

3.- Continguts de la matèria:

- a.- Experimentació i llenguatge: la renovació del cànon poètic en la poesia discursiva.
- b.- Aproximacions al concepte d'experimentació poètica.
Algunes reflexions.

- c.- Antecedents: les avantguardes artístiques i les avantguardes poètiques. Il·lustracions.
- d.- Tipus de poesia experimental. Poemes il·lustratius. Projeccions
- e.- Art conceptual i experimentació poètica.
- f.- La poesia visual. Autors
- g.-La poesia experimental i l'humor.
- i.-La poesia experimental i la publicitat.
- j.- Presentació de publicacions referides a la temàtica del curs: catàlegs i llibres de creació. Articles.
- k.- Bibliografia i pàgines web.

4.- Pràctica de la matèria:

L'alumnat, una vegada coneguts els aspectes teòrics de l'assignatura, durà a terme una tasca creativa en el territori experimental, i farà, d'acord amb les preferències que tinga:

- Un poema visual
- Un poema objectual
- Un poema proposta d'acció

- Un poema concret
- Un poema fonètic
- Un poema discursiu
- Una *performance* poètica
- Una videocreació

utilitzant els mitjans i els suports que millor corresponguen a cadascuna de les pràctiques concretes de l'experimentació.

5.-El curs va dirigit, fonamentalment, a alumnat de Filologia, siga quina siga l'especialitat. A tota persona interessada

6.- L'avaluació es pretén en forma de realització pràctica d'un poema experimental o més a la conclusió del curs taller.

7.-Bibliografia bàsica del curs:

A.A.V.V., Arte Conceptual, una perspectiva, Cat. Fundación Caja de Pensiones. Madrid, 1990.

AA.VV., Ínsula, núms. 603-604, Madrid, març-abril, 1997, dedicados a ver la poesia: la imagen gráfica del verso.

AA.VV. Escritura creativa. El taller como propuesta, Julio Varela Ed., Vitòria, 1997

AA.VV., La imagen de la palabra. Poesía Visual española, Ed. Ánfora Nova, Rute

ADES, D., El dadá y el surrealismo, Editorial Labor, Barcelona, 1975.

AGUIAR, Fernando i MAXIMINO, Jorge, Imaginarios de ruptura. Poéticas visuales, Instituto Piaget. Lisboa, 2002.

AZARA, Pedro, Imagen de lo invisible, Colección Argumentos. Anagrama, Barcelona, 1992.

BARTHES, R., El grado cero de la escritura. Nuevos ensayos críticos, Editorial Siglo XXI, Buenos Aires, 1973. Traducido por Nicolás Rosa 1972.

BELTRAN, José Carlos, i FERRANDO, Bartolomé, Poesia visual valenciana, Riialla Editors S.A., València, 2001.

BUTOR, M., Les mots dans la peinture, Albert Skira, Genève, 1969.

CALLEJA, J. M., Monográfico Bartolomé Ferrando. Texturas, núm. 6, Vitòria, 1996.

CAMARERO, Jesús i SERNA, Ángela, Escritura y Multimedia, Universidad del País Basc, Vitòria, 1994.

CARBONERO Y SOL, León María. Esfuerzos del ingenio literario, Sucs. De Rivadeneyra, Madrid, 1980.

CARRIÓN, Ulises. Arte Postal, Cabildo Insular de Gran canaria. Departamento de Ediciones, Las Palmas, 1991.

COMBALÍA, Victoria, La poética de lo neutro, Mondadori, S.A., Barcelona, 2005.

COZAR, Rafael, Poesía e imagen. Formas difíciles de ingenio literario, El Carro de la nieve, Sevilla 1991.

DARIAS, Javier, Una carta a David Tudor, Musicinco, S.A. Madrid, 1992.

FERRANDO, Bartolomé, Hacia una poesía del hacer;. Revista Cimal, ns. 11-12. València, 1980.

FERRANDO, Bartolomé, La mirada móvil. A favor de un arte intermedia. Universidad de Santiago de Compostela. Servicio de Publicaciones, Santiago de Compostela, 2000.

FISCHER, H. et RONA, S., Fluxus international & Co. Catálogo. Galerie d'Art Contemporain et Musées de Nice, Niça, 1979.

G. CORTES, José Miguel, Las imágenes y las palabras. Arte y Literatura, Institut Valencià de la Joventut, València, 1992.

GALÍ, Neus, Poesía silenciosa, pintura que habla. De Simónides a Platón: la invención del territorio artístico, Col. Acantilado, núm. 11, Cuadernos Crema, Barcelona, 1999.

GARCÍA BERRIO, Antonio i HERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Teresa, Ut poesis pictura. Poética del arte visual, Editorial Tecnos SA, Madrid, 1988.

MARTEL, Richard, Arte Acción 1(1958-1978), IVAM, Documentos 10, València, 2004.

MARTEL, Richard, Arte Acción 2(1978-1998), IVAM, Documentos 10, València, 2004.

MILLÁN, Fernando i DE FRANCISCO, Chema, Vanguardias y vanguardismos ante el siglo XXI, Árdora Ediciones, Madrid, 1998.

MILLAN, Fernando i GARCÍA SÁNCHEZ, Jesús, La escritura en libertad. Antología de la poesía experimental, Visor Libros, Madrid, 2005.

MORALES PRADO, Félix, Poesía Experimental española. Antología, Clásicos Marenostrom, Madrid, 2004.

PADÍN, Clemente, La poesía experimental latinoamericana. Información y Producciones SL Colección Ensayo, Madrid 2000.

POZANCO, Victor, Antología de la Poesía Visual I, II. Biblioteca CYH. Victor Pozanco, Editor, Barcelona, 2005.

RICART, J., La mirada llegida. Antología de la Poesía Visual Valenciana, Universitat de València, Col·lecció Náyade, València, 2002.

SERNA, Ángela, Escritura-escultura:fragmentos, Revista Texturas núm. 5, Vitòria, 1996.

VILADOT, Guillem, Poesía Completa II (1964-1983), Columna SA, Barcelona, 1991.

Bibliografía consultada en Internet

ARAOZ, Raydel, Apuntes sobre la poesía experimental de los noventa. en Disponibilitat Web, http://www.miradas.eictv.co.cu/content_anteriores.php?id_artículo=16&numero=4 ,06/07/04, pàg. 4

CAMACHO, Tomás, Historia del Mail-Art en Disponibilitat Web, http://boek861.com/hemeroteca/historia_ma.htm , 27/02/2006

CORREDOR, Paloma Eugene Ionesco. Un autor entre la angustia y el surrealismo (Text.Info ed. En Madrid el 27 de Noviembre de 2000), (Referència 25 d'octubre de 2005), en Disponibilitat Web, <http://aula.el-mundo.es/aula/noticia.php/2000>

DE COZAR, Rafael, Formalismo y visualismo en el S. XX. Las Vanguardias., en Disponibilitat Web, http://boek861.com/lib_cozar/p3_cl.htm, 15/06/04, pàg. 2

FERNÁNDEZ SERRATO, Juan, La Poesía Experimental en España. Algunas conclusiones. En DisponibilitatWeb <http://members.fortunecity.com/mundopoesia2/articulos/poesiaexperimentalenespaña>, 28/10/04, pàgs1-2

FERNÁNDEZ, Laura, Un acercamiento a la Poesía Visual en España: Julio Campal y Fernando Millán, en Disponibilitat Web, http://www.ucm.es/info/especulo/numero18/campal_m.html., 15/06/04, pàg.8

FERRANDO, Bartolomé De la pluralidad coherente de la Poesía Visual en España, en Disponibilitat Web, <http://perso.wanadoo.es/felixmp/> , 07/07/04.

GONZALEZ FARFAN, Rafael, Estructura Social de la Ciencia de Ernest. (Ref. 27 de Octubre de 2005), en Disponibilitat Web <http://personales.ya.com/casanchi/ref/rafael1.htm>

LAMBERT, Jean-Clarence Las Tesis por una Poesía Abierta, en Disponibilitat Web, http://www.epm.net.co/VIIfestival_poesia/html/onlineschool/tesis.html 28/10/2004.

MILLÁN, Fernando, Abstracción y materialización como proceso, Poesía Experimental y Arte conceptual en España, en Disponibilitat Web, <http://www.escaner.cl/escaner50/millan.html> 23/07/04

MILLÁN, Fernando, La escritura como idea y transgresión, en Disponibilitat Web, <http://www.merzmail.net/laescritura.htm>, 28/10/04, pàg. 5

MILLÁN, Fernando, Poesía experimental y Arte Conceptual en España, en Disponibilitat Web, <http://www.escaner.cl/escaner50/millan.html>, 23/07/04, pàg. 2

MILLAN, Fernando, Una Poesía global, en Disponibilitat Web, <http://www.merzmail.net/poesiaglobal.htm>

28/10/2004.

MONTES DE OCA, Carlos, Un artista que odia el arte Agencia Periodística Cultural Gran Valparaíso, en Disponibilitat Web, <http://www.granvalparaiso.cl/Agencia%20Cultural/norteamericano.htm> 28/07/04.

NAVARRO SANZ, Lorena , Teatro del Absurdo, (Referència 25 d'Octubre de 2005), en Disponibilitat Web <http://mural.uv.es/lonasanz/absurdo.html>

PADÍN, Clemente, Brief Presentation of Uruguayan Experimental Poetry (1993), en Disponibilitat Web, [http://vorticeargentina.com.ar/escritos/la identidad de la poesia experimental](http://vorticeargentina.com.ar/escritos/la%20identidad%20de%20la%20poesia%20experimental) 28/10/2004.

PADÍN, Clemente, La identidad de la Poesía Experimental, en Disponibilitat Web, <http://.vorticeargentina.com.ar/escritos>. 28/10/2004

REGLERO, Cesar, Poesía Visual o la dificultad de las definiciones. Nuevo concepto de arte en Disponibilitat Web, <http://perso.wanadoo.es/felixmp/> , 09/06/04.

SALVO TORRES, Ramón, Santi Pau. De la Poesia Visual a la Prosa Poètica Visual i Infocollage. Textinfo ed. en Barcelona, 1 de maig de 1998 (ref. 25 d'octubre de 2005), En Disponibilitat Web: <http://www.xtec.es/-salvo/galeria/pau/pau.htm>

PERIODITZACIÓ

- Del 17 al 27 d'octubre del 2016
  - Dilluns, dimecres i dijous de 16:00 a 19:00h (26 i 27 de 16:00 a 20:00h)
  - 6 sessions
  - 20 hores – 2 Crèdits CECLEC-ECTS
  - 20 hores ICE
-
- Octubre : 17, 19, 20, 24, 26 i 27

LLOC: Sala Mario Benedetti (edf. C-Filosofia i Lletres)

NOTA

PER A L'OBTENCIÓ DEL CERTIFICAT ÉS IMPRESCINDIBLE:

- *UNA ASSISTÈNCIA MÍNIMA DEL 80% DEL TOTAL D'HORES DEL CURS
- *ESTAR AL CORRENT AMB EL PAGAMENT DEL CURS
- *SUPERAR LA PROVA D'AVUACIÓ PROPOSADA PEL PROFESSOR
- *FER L'ENQUESTA DE SATISFACCIÓ DEL CURS